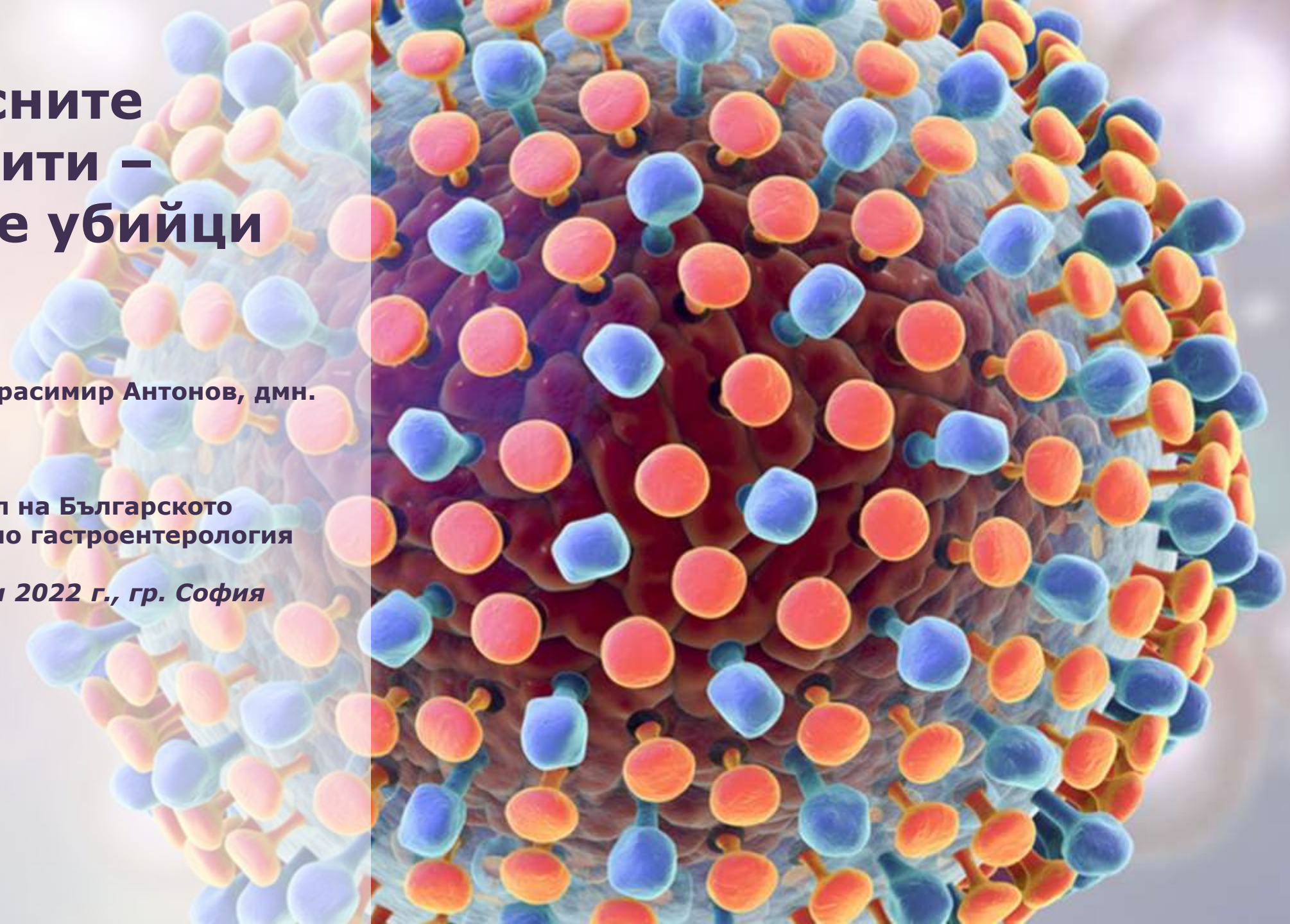

Вирусните хепатити – тихите убийци

Проф. д-р Красимир Антонов, дмн.

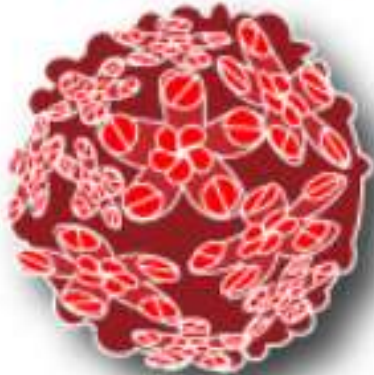
Председател на Българското
дружество по гастроентерология

27 октомври 2022 г., гр. София

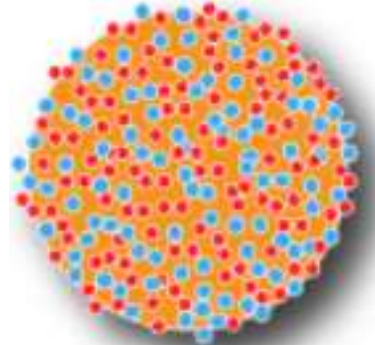
Обща информация

HEP B

- ДНК вирус
- Обикновено няма симптоми
- По кръвен път или чрез телесни течности
- Има ваксина
- Няма дефинитивно лечение
- Рядко хронифицира **5-10 %**

HEP C

- РНК вирус
- Обикновено няма симптоми
- Предава се основно по кръвен път
- Няма ваксина
- Има дефинитивно лечение
- Обикновено хронифицира – **85 %**

Начин на предаване

- Кръвопреливане/манипулации преди 1992 г.
- Хора, родени в периода 1945-1965 г. (т.нар baby boomers)
- Козметични процедури, маникюр, пиърсинг, татуировки
- Медицински процедури (стоматологични интервенции)
- MSM
- От майка на новородено (*хепатит Б*)
- По сексуален път (*много рядко при хепатит С*)
- Употреба на интравенозни наркотици

Разпространение

240 млн. ¹

Хепатит Б

71 млн. ¹

Хепатит С

226 000 ²

Хепатит Б

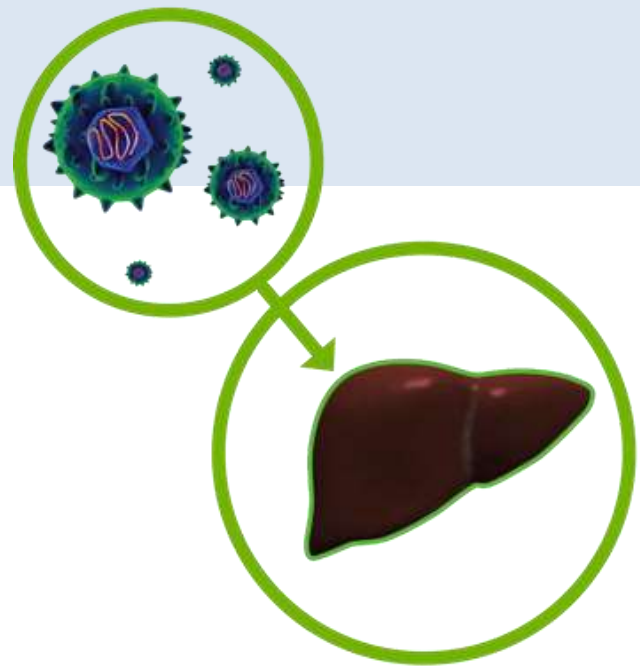
87 000 ²

Хепатит С

1. WHO global hepatitis report, 2017. *

2. Polaris Observatory, инициатива на Center for Disease Analysis (CDA Foundation)

Хронифициране

Хепатит В

5-10% от инфектираните с HBV хронифицират.

Хепатит С

80-85% от инфектираните с HCV хронифицират.

Едва 15-20% се изчистват от вируса след острата фаза.

Само около 10% от инфектираните в стадия на остър хепатит С постъпват в инфекциозните отделения и клиники.

Останалите не забелязват, че са инфектирани.

Хепатит Б и С са водеща причина за рак на черния дроб ¹

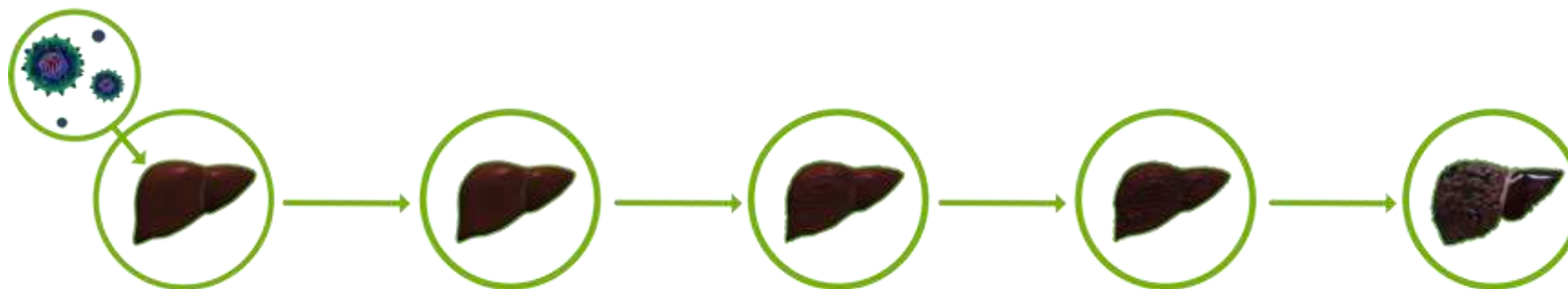
1,1 млн.

Смъртни случаи
От HCV и HBV на
година в света ²

3 млн.

Новоинфектирани с
HCV и HBV всяка
година в света ³

1. https://www.who.int/health-topics/hepatitis#tab=tab_1

2. GBD 2016 Causes of Death Collaborators. Lancet 2017; 390:1151–1210.

3. Global health sector strategies on, respectively, HIV, viral hepatitis and sexually transmitted infections for the period 2022-2030

Скрининг

Скринирането е важно, за да се открият и диагностицират пациентите понеже заболяванията в повечето случаи протича **без забележими симптоми** в началната си фаза.

НСV в България

10 %
диагностицирани

1 % Пациенти,
лекувани годишно

850 умират годишно

Хепатит В

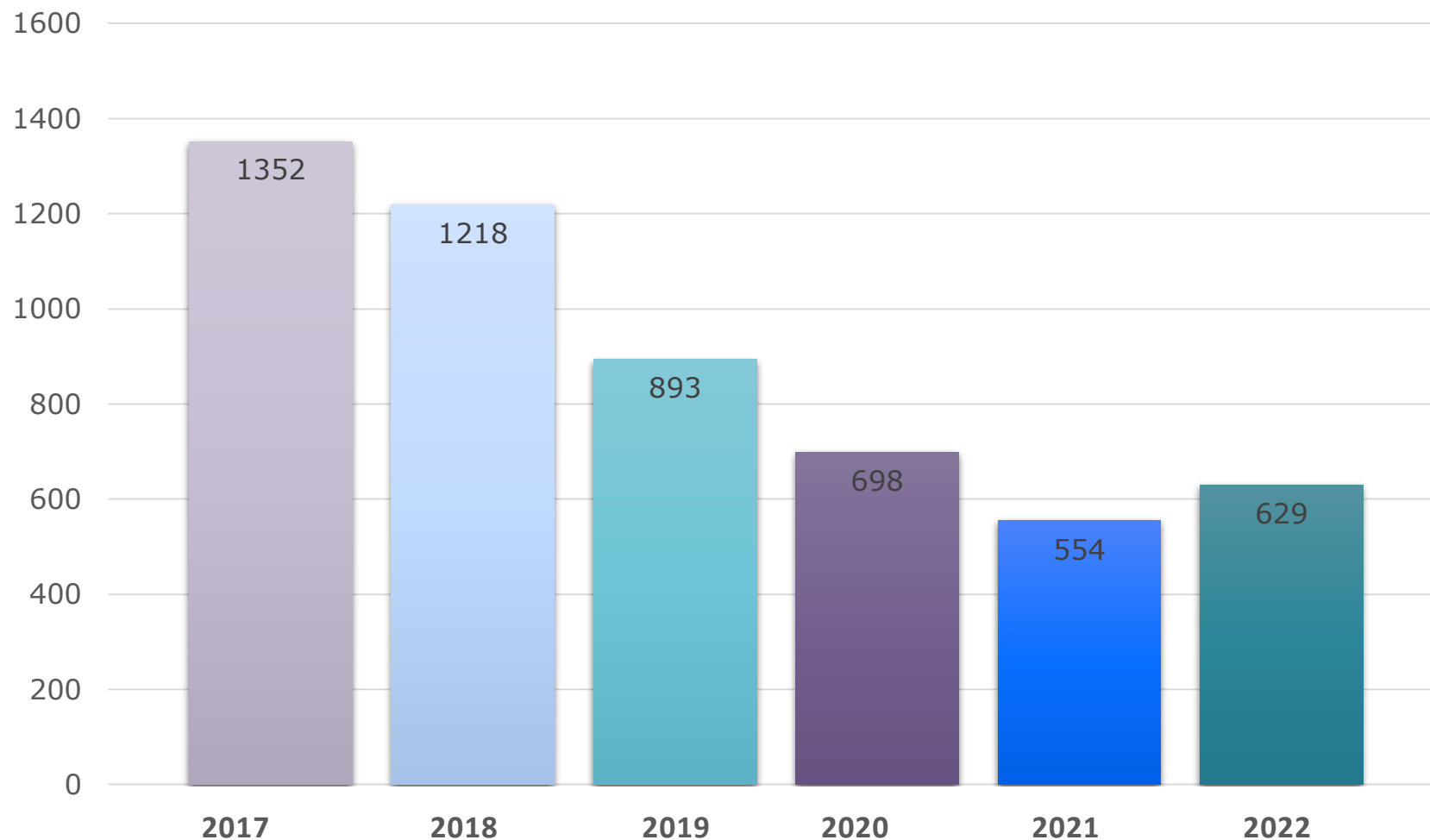
- Задължителна ваксинация срещу хепатит В за всички новородени след **1992 г.** в първите 24 часа след раждането.
- Препоръчително е използването на ваксината и за всички хора, които професионално или в личния си живот са застрашени от заразяване с хепатит В.
- **За разлика от хепатит С, при хепатит В цялостно изчистване от целия набор вирусни частици е невъзможно на този етап.**
- Нуклеозидни/нуклеотидни аналози – първи избор на лечение.
- Нови възможности - инхибитори на HBV полимераза

Хепатит С

- От 2017 г. в България са налични безинтерфероновы терапии за хепатит С.
- Лечението с новите директно действащи антивирусни средства стандартно продължава от 8 до 12 седмици, при декомпенсирана цироза може да се удължи до 16-24 седмици.
- Лечението е под формата на таблетки.
- С минимални странични ефекти.
- С над **95 %** успеваемост.

Над два пъти намаляват лекуваните пациенти от въвеждането на новите безинтерфероновы терапии за хепатит С основно поради **ниското ниво на скрининг**

За да изпълним
целта на СЗО
трябва към
2020 г. да
имаме
новодиагности
цирани **5000**
души и **4100**
души
излекувани на
година ¹

*Данни НЗОК, IQVIA

1. D. S. Chen et al. Strategies to manage hepatitis C virus infection disease burden—Volume 4, J Viral Hepat. 2017;24(Suppl. 2):44–63

Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити 2021-2025

Основна цел е намаляване смъртността от вирусни хепатити с 40% до 2024 г.

Какво е направено?

- На всеки 5 години, лицата на възраст между 40 и 60 г. имат право на безплатно изследване за двата вируса, като направление за това се дава от общопрактикуващия лекар.
- Изследването за хепатит С се полага на всяка бременна жена, независимо от нейната възраст. Досега само хепатит В беше включен в пакета задължителни изследвания при бременност.

Какво предстои?

- **Промяна на законодателната рамка, за да се лекуват здравнонеосигурените граждани**
- Услуги по превенция, скрининг и грижи за хората, намиращи се в повишен риск от инфектиране с вирусни хепатити
- Национален регистър
- Непрекъснат и безплатен достъп до допълнителна ваксинапрофилактика (имуноглобулин) за новородените от майки с хроничен хепатит В. В момента този медикамент липсва от държавата и родителите са принудени да го закупват от чужбина на цена около 100 евро
- Повишаване на имунизационният обхват за хепатит В при новородените, за 2018 г. той е 85.1%, при 95% през 2010 г.
- Промяна в обществени нагласи и информираност по отношение на превенцията на вирусните хепатити на индивидуално и общностно ниво и намаляване на стигмата и дискриминацията

Време е за действие!

Every 30 seconds
someone loses
their life to
hepatitis B or C.

Don't Wait!
Get tested at a
health facility
near you.

Almost **3,000**
people die from
hepatitis B and C,
every day.

Funding hepatitis
treatment and services
can bring care closer to
communities and save
lives.

**Благодаря за вниманието и
нека да изпратим хепатита в
историята!**

